

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen

Allmänna utgångspunkter och riktlinjer

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen
Reg.nr 112-41-18

Utgiven av Universitetskanslersämbetet 2016, reviderad 2018
Projektledare: Nils Olsson
Grafisk form: Consid Communication

Universitetskanslersämbetet • Löjtnantsgatan 21 • Box 7703, 103 95 Stockholm
tfn 08-563 085 00 • fax 08-563 085 50 • e-post registrator@uka.se • www.uka.se

Innehåll

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Inledning.....	4
Nationellt system för kvalitetssäkring av högre utbildning.....	5
UKÄ:s granskningar.....	5
Examenstillståndsprövningar.....	7
Syfte.....	7
Huvudprinciper för prövning av ansökan om tillstånd att utfärda examen.....	7
Bedömningsområden och bedömningsgrunder.....	8
Underlag för bedömning.....	8
Bedömning och yttrande.....	10
Beslut.....	10
Förteckning över bilagor.....	12

Inledning

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Denna vägledning ger instruktioner för ansökan om tillstånd att utfärda examen. Vägledningen utgår från det nationella system för kvalitetssäkring av högre utbildning som Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har fått i uppdrag av regeringen att vidareutveckla och implementera, och som UKÄ har redovisat i rapporten *Nationellt system för kvalitetssäkring av högre utbildning – redovisning av ett regeringsuppdrag* (Rapport 2016:15). Prövning av ansökan om tillstånd att utfärda examen är en av fyra granskningskomponenter inom det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning.

Vägledningen är strukturerad enligt följande:

I detta dokument ges en övergripande sammanfattning av UKÄ:s nationella system för kvalitetssäkring och beskrivning av processen för tillståndsprövningar. Till den här övergripande delen finns fyra bilagor kopplade:

- Bilaga 1 gällande ansökan om tillstånd att utfärda generell eller konstnärlig högskoleexamen, kandidatexamen och magisterexamen.
- Bilaga 2 gällande ansökan om tillstånd att utfärda generell eller konstnärlig masterexamen.
- Bilaga 3 gällande ansökan om tillstånd att utfärda generell eller konstnärlig examen på forskarnivå.
- Bilaga 4 gällande ansökan om tillstånd att utfärda yrkesexamen.

Stommen i samtliga bilagor är gemensam, men de är var och en anpassade efter det som utmärker respektive examen och examensnivå.

Nationellt system för kvalitetssäkring av högre utbildning

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Kvalitetssäkring av svensk högre utbildning förutsätter att kvalitets-
säkringsarbete bedrivs både vid universitet och högskolor och vid
Universitetskanslersämbetet (UKÄ). Detta innebär att lärosätena och
UKÄ har ett gemensamt ansvar för kvalitetssäkring av högre utbildning.
Att beakta detta gemensamma ansvar har varit en central princip för
UKÄ i arbetet med regeringsuppdraget att vidareutveckla ett system för
kvalitetssäkring av högre utbildning. En avgörande utgångspunkt för UKÄ
har därmed varit att skapa en tydlig koppling mellan UKÄ:s granskningar
och det kvalitetsarbete som sker på lärosätena, och att samtidigt beakta
hur UKÄ:s granskningar ska kunna bidra till att ytterligare utveckla
detta arbete. Det ligger även i linje med internationella principer för
kvalitetssäkring av högre utbildning, *Standards and Guidelines for Quality
Assurance in the European Higher Education Area (ESG)*¹ som behandlar
lärosätenas interna kvalitetsarbete, den externa kvalitetssäkringen av
lärosätenas verksamhet samt de krav som kvalitetssäkringsorganen ska
leva upp till. För att möta kraven i ESG behöver såväl lärosätena som UKÄ
säkerställa att dessa principer följs.

UKÄ:s granskningar

Det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning består av
följande fyra komponenter:

- examenstillståndsprövningar
- granskningar av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete
- utbildningsutvärderingar
- tematiska utvärderingar.

UKÄ:s ambition har varit att utveckla en modell som kan användas för
alla fyra komponenter men som också kan vara ett stöd i lärosätenas
interna kvalitetsarbete. Modellen är uppbyggd av bedömningsområden
som tillsammans utgår från såväl tillämplig svensk lag och förordning
som ESG.

¹ *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)*, 2015.
Se även UKÄ:s översättning, *Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området
för högre utbildning (ESG)*, 2015.

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Bedömningsområdena är:

- styrning och organisation
- förutsättningar
- utformning, genomförande och resultat
- jämställdhet
- student- och doktorandperspektiv
- arbetsliv och samverkan.

Bedömningsområdena styrning och organisation; förutsättningar; utformning, genomförande och resultat utgår från såväl tillämplig svensk lag och förordning som ESG. Studentinflytande och studentmedverkan regleras i högskolelagen, särskilt i förhållande till lärosätets kvalitetsarbete (1 kap. 4 §). Vidare har studenternas perspektiv skrivits fram tydligare i de reviderade ESG (2015). Arbetsliv och samverkan regleras också i högskolelagen. Exempelvis ska utbildning på grundnivå utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet (1 kap. 8 §). Jämställdhet och jämställdhetsintegrering är viktiga kvalitetsfaktorer, som ska beaktas i granskningarna. Arbete med jämställdhetsintegrering har UKÄ i uppdrag att bedriva, liksom många andra myndigheter och de statliga lärosätena. Även jämställdhet regleras i högskolelagen (1 kap. 5 §).

UKÄ:s granskningar sker utifrån de bedömningsgrunder som ingår i ett bedömningsområde. En viktig utgångspunkt har varit att bedömningsgrunderna hålls öppna och inte blir för styrande när det gäller hur lärosätena väljer att organisera och bedriva sin utbildningsverksamhet.

Alla granskningar kommer att genomföras av oberoende bedömargrupper som UKÄ sätter samman utifrån ett nomineringsförfarande där lärosäten, studentkårer och arbetslivsorganisationer lämnar förslag på bedömare. Bedömargrupperna består av student- och doktorandrepresentanter, företrädare för arbetslivet och sakkunniga från högskolesektorn, som alla deltar på lika villkor. UKÄ fattar sedan ett beslut baserat på bedömargruppernas granskningar.

För mer information om det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning, se rapporten *Nationellt system för kvalitetssäkring av högre utbildning – redovisning av ett regeringsuppdrag* (Rapport 2016:15).

Examenstillståndsprövningar

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Examenstillståndsprövning sker efter ansökan och genomförs utifrån vad som föreskrivs i tillämplig lag och förordning.

Examenstillståndsprövningar granskar om utbildningsanordnaren har nödvändiga förutsättningar för att studenterna/doktoranderna ska kunna nå målen för den examen som utbildningen ska leda till.

Syfte

Syftet med examenstillståndsprövningarna är att pröva om en anordnare av en utbildning (fortsättningsvis benämnt som lärosäte) har nödvändiga förutsättningar för att studenterna/doktoranderna ska kunna nå de av riksdag och regering uppställda målen för den examen som utbildningen ska leda till.

Huvudprinciper för prövning av ansökan om tillstånd att utfärda examen

För att utfärda en examen på högskolenivå krävs tillstånd.²

Prövning av ett nytt³ tillstånd att utfärda examen sker efter ansökan och genomförs

- för examen på grundnivå och avancerad nivå, inklusive yrkesexamen, utifrån vad som föreskrivs i högskolelag och högskoleförordning,
- för examen på forskarnivå utifrån vad som föreskrivs i högskolelagen och högskoleförordning, samt de ställningstaganden som görs i regeringens proposition *Forskarutbildning med profilering och kvalitet* (2008/09:134).

Bedömningen av om förutsättningarna för den planerade utbildningen motsvarar kraven görs av en grupp bedömare, i enlighet med principen om sakkunnigförfarande som tillämpas vid alla UKÄ:s granskningar.

Vid prövningarna är de centrala delarna av de styrande föreskrifterna sammanfattade i ett antal bedömningsgrunder.

² 1 kap. 12 § högskolelagen (1992:1434) och lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina.

³ För en översikt över befintliga examenstillstånd för olika typer av lärosäten se UKÄ:s webbplats, där även en databas finns för sökning av befintliga examenstillstånd per lärosäte.

Bedömningsområden och bedömningsgrunder

Inom ramen för UKÄ:s modell för kvalitetssäkring av högre utbildning är fokus vid examenstillståndsprövningarna på fyra bedömningsområden:

- förutsättningar
- utformning, genomförande och resultat (inkl. jämställdhet)
- student- och doktorandperspektiv
- arbetsliv och samverkan.

Varje bedömningsområde granskas utifrån tillhörande bedömningsgrunder. Vid prövningen ges ett samlat omdöme för varje bedömningsområde.

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Underlag för bedömning

Underlaget för bedömning vid tillståndsprövningen är lärosätets skriftliga ansökan och intervjuer med företrädare för utbildningen. Vid oklarheter i ansökan kan skriftliga kompletteringar begäras in.

Utbildningsanordnarens ansökan

På UKÄ:s webbplats www.uka.se finns följande mallar som kan användas vid ansökan.

- Mall 1 för ansökan om tillstånd att utfärda generell eller konstnärlig högskoleexamen, kandidatexamen och magisterexamen.
- Mall 2 för ansökan om tillstånd att utfärda generell eller konstnärlig masterexamen
- Mall 3 för ansökan om tillstånd att utfärda generell eller konstnärlig examen på forskarnivå
- Mall 4 för ansökan om tillstånd att utfärda generell eller konstnärlig yrkesexamen

Stommen i samtliga mallar är densamma men såväl mallarna som underlagen är anpassade efter det som är utmärkande för respektive examen.

Av vägledningen med tillhörande bilagor och i mallarna för ansökan framgår vilka underlag som bedömarna behöver för att kunna göra en fullgod bedömning vid en tillståndsprövning.

För att underlätta bedömargruppens arbete bör ansökan, inklusive bilagor, vara ett sammanhållet dokument med en innehållsförteckning och gemensam sidnumrering för hela dokumentet.

Hur görs en ansökan?

Statliga lärosäten lämnar sin ansökan via ett formulär på UKÄ:s webbplats. När ansökan är registrerad vid UKÄ kan lärosätet ladda upp underlagen för ansökan i UKÄ Direkt, UKÄ:s webbaserade ärendehanteringssystem.

Lärosäten med enskild huvudman, s.k. enskilda utbildningsanordnare, samt Sveriges lantbruksuniversitet och Försvarshögskolan skickar ansökan till regeringen, som i regel remitterar dessa ansökningar till UKÄ för bedömning och yttrande.

När kan ansökan göras?

UKÄ påbörjar handläggningen av ansökningar om examenstillstånd löpande. För ansökningar som inkommer senast den 15 mars är målsättningen att fatta beslut senast den 15 december samma år. För ansökningar som inkommer senast den 15 oktober är UKÄ:s målsättning att fatta beslut senast 15 juli nästföljande år.

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Förhandsanmälan och nomineringar

De som avser att ansöka i anslutning till dessa datum ombeds att skicka in en förhandsanmälan till UKÄ cirka sex veckor före ansökan. Syftet är att underlätta i planeringen och möjliggöra för lärosätena att nominera lämpliga bedömare. Viktigt att understryka är att en anmälan varken är definitiv eller bindande. UKÄ kommer att skicka ut en förfrågan om förhandsanmälan till befintliga lärosäten. Uppmaningen till förhandsanmälan kommer även att finnas på UKÄ:s webbplats. I uppmaningen kommer aktuell information finnas om hur en förhandsanmälan görs.

Förhandsanmälanerna sammanställs därefter och skickas till samtliga lärosäten, som ombeds att nominera lämpliga bedömare.

Intervjuer

Den skriftliga ansökan kompletteras med intervjuer med företrädare för utbildningen. Intervjuer med studenter eller doktorander genomförs i de fall utbildningen redan bedrivs på en närliggande examensnivå eller inom ett område eller ämne som kan betraktas som närliggande till den examen som ansökan gäller.

Bedömagruppen

Bedömarna rekryteras efter sedvanligt nomineringsförfarande i samverkan med lärosäten, studentkårer (via Sveriges förenade studentkårer, SFS) och arbetslivsorganisationer. Det är UKÄ som tillsätter bedömagrupperna.

Gruppen ska sammantaget ha så bred och djup kompetens att den kan bedöma samtliga bedömningsområden som ingår i granskningen.

Bedömagruppen består vanligtvis av

- sakkunniga bedömare
- student-/doktorandrepresentanter
- arbetslivsföreträdare.

Som en kvalitetssäkrande åtgärd erbjuds lärosätena tillfälle att yttra sig över bedömargruppens sammansättning, till exempel utifrån eventuella jävsinvändningar eller eventuella behov av ytterligare kompetens, innan bedömargruppen slutligen fastställs av UKÄ.

Bedömarna kommer att genomgå en utbildning i UKÄ:s utvärderings- och arbetsmetod.

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Bedömning och yttrande

Bedömargruppens uppgift är att utifrån ansökan, intervjuer och eventuellt kompletterande underlag göra en bedömning av om utbildningen uppfyller bedömningsgrunderna för granskade bedömningsområden.

Bedömargruppen lämnar i ett skriftligt yttrande en rekommendation till UKÄ om ansökan bör beviljas eller avslås.

I det skriftliga yttrandet ska bedömargruppen redovisa sina bedömningar och resonemang på ett klart och tydligt sätt. Vid ett eventuellt negativt utlåtande ska det av yttrandet framgå vad som inte bedöms hålla tillräcklig kvalitet. Bedömarna kan peka ut områden för förbättringar, även i de fall de föreslår att ansökan beviljas.

Delning av yttrande

Innan UKÄ fattar beslut kommer bedömargruppens preliminära yttrande att skickas till lärosätet på så kallad delning. Syftet med delningen är att ge lärosätena möjlighet att korrigera eventuella sakfel. Delningstiden kommer att vara tre veckor. Det slutliga yttrandet kommer sedan att ligga till grund för UKÄ:s beslut eller rekommendation till regeringen.

Beslut

UKÄ:s ställningstagande grundar sig på bedömargruppens yttrande med rekommendation till beslut samt på de överväganden som UKÄ gör. För att ett lärosäte ska beviljas tillstånd att utfärda examen måste samtliga bedömningsområden vara godkända.

UKÄ fattar beslut om examenstillstånd för statliga lärosäten, utom för Sveriges lantbruksuniversitet och Försvarshögskolan. När det gäller enskilda utbildningsanordnare, Sveriges lantbruksuniversitet och Försvarshögskolan överlämnas bedömargruppens yttrande samt UKÄ:s ställningstagande och rekommendation till regeringen om att bevilja eller avslå den aktuella ansökan.

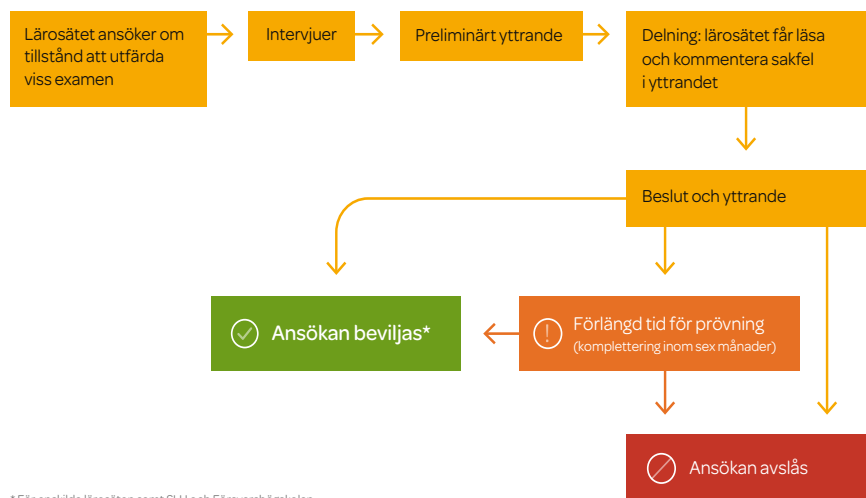
Besluten publiceras på www.uka.se.

Förlängd tid för provning

UKÄ kan medge förlängd tid för provning. Förlängningen är endast aktuell om det vid provningen framkommer brister i uppfyllandet av bedömningsområden som rimligen kan avhjälpas inom sex månader. Det är bedömargruppen som rekommenderar UKÄ att medge förlängning. Bristerna måste vara tydligt definierade.

Vid ett beslut om förlängd tid för provning får de ansökande möjlighet att inkomma med specifika kompletteringar utifrån de brister bedömargruppen angivit. Tiden för att inkomma med kompletteringar är sex månader från datum om beslut om förlängning. När kompletteringarna inkommit tar bedömargruppen ställning till om dessa gör det troligt att bristerna är avhjälpade.

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

* För enskilda lärosäten samt SLU och Försvarshögskolan:
Regeringen beslutar efter rekommendation från UKÄ.

Förteckning över bilagor

Bilaga 1 gällande ansökan om tillstånd att utfärda generell eller konstnärlig högskoleexamen, kandidatexamen och magisterexamen.

Bilaga 2 gällande ansökan om tillstånd att utfärda generell eller konstnärlig masterexamen.

Bilaga 3 gällande ansökan om tillstånd att utfärda generell eller konstnärlig examen på forskarnivå.

Bilaga 4 gällande ansökan om tillstånd att utfärda yrkesexamen.

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ska bidra till att stärka den svenska högskolan och Sverige som kunskapssamhälle. Vi granskar kvaliteten på högskoleutbildningarna, vi analyserar och följer upp utvecklingen inom högskolan och vi bevakar studenternas rättssäkerhet.

uka.se

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen

Generell och konstnärlig högskoleexamen,
kandidatexamen och magisterexamen

Bilaga 1

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen:
Bilaga 1 Högskoleexamen, kandidatexamen och magisterexamen

Universitetskanslersämbetet • Löjtnantsgatan 21 • Box 7703, 103 95 Stockholm
tfn 08-563 085 00 • fax 08-563 085 50 • e-post registrator@uka.se • www.uka.se

Bedömningsområden och bedömningsgrunder

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Bedömningsområde: Förutsättningar

Huvudområdet

Bedömningsgrunder	<p>Angiven examen är reglerad och ryms inom examensordningen.</p> <p>Huvudområdet är definierat i relation till den vetenskapliga / konstnärliga grunden. Utbildningens innehåll inklusive eventuella inriktningar har rimlig omfattning och avgränsning i förhållande till huvudområdet.</p> <p>I ett rikstäckande perspektiv finns ett allmänt intresse av att examen får utfärdas.</p>
-------------------	---

Vägledning ansökan	<ul style="list-style-type: none"> • Ange examen (examensbenämning inklusive ev. inriktningar som utexaminerade studenter ska få). • Beskriv översiktligt utbildningens omfattning innehåll inklusive inriktningar. Bifoga en översikt över utbildningens struktur. • Motivera huvudområdets avgränsning och utbildningens omfattning och innehåll i förhållande till den vetenskapliga / konstnärliga grunden och vetenskaplig bredd och djup. • Beskriv varför lärosätet vill erbjuda en utbildning som leder till examen inom detta huvudområde, vilket behov utbildningen täcker i relation till samhälle och befintligt regionalt och nationellt utbildningsutbud. Ange också när starten är planerad och hur stor antagning av studenter som är avsedd.
--------------------	--

Vägledning bedömare	Utgå från bedömningsgrunder och underlag. Bedöm och motivera.
---------------------	---

Personal (Lärarkompetens och lärarkapacitet)

Bedömningsgrund	Antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga / konstnärliga / professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.
-----------------	---

Vägledning ansökan	<ul style="list-style-type: none"> • Beskriv (se separat lärartabell), lärarnas kompetens (vetenskapliga / konstnärliga / pedagogiska / professionsrelaterade) och förklara varför den är tillräcklig och adekvat och står i proportion till utbildningens planerade undervisning, handledning och examination. • Beskriv och analysera hur arbetet sker långsiktigt för att säkerställa att det finns tillräckliga lärarresurser. • Beskriv och analysera lärarnas utrymme för kompetensutveckling och hur förutsättningar skapas för lärarnas kompetensutveckling både individuellt och kollegialt.
--------------------	--

Vägledning bedömare	Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.
---------------------	---

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

forts. Bedömningsområde: Förutsättningar

Utbildningsmiljön

Bedömningsgrund	Det finns en för utbildningen vetenskaplig / konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.
Vägledning ansökan	<ul style="list-style-type: none"> Beskriv och analysera utbildningens vetenskapliga / konstnärliga miljö och på vilket sätt verksamheten bedrivs så att det finns nära samband och anknytning mellan forskning och utbildning. Beskriv och analysera på vilket sätt studenterna, inklusive eventuella distansstudenter eller studenter på annan ort, genom utbildningen får delta i ett forskande sammanhang och tillägna sig ett forskande förhållningssätt.
Vägledning bedömare	Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Resurser

Bedömningsgrunder	<p>Det finns tillgång till en stabil och ändamålsenlig infrastruktur.</p> <p>De tillgängliga resurserna utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten.</p>
Vägledning ansökan	<ul style="list-style-type: none"> Beskriv studenternas tillgång till litteratur och annat lärande - material, informationstekniska resurser samt infrastruktur i övrigt som krävs för att de ska kunna tillgodogöra sig utbildningen på ett relevant sätt. (<i>Behoven av infrastruktur varierar beroende på vilken utbildning det handlar om. För utbildningar med experimentella inslag är t.ex. tillgång till goda laborativa förhållanden nödvändig och för konstnärliga utbildningar kan det handla om t.ex. verkstäder och repetitionslokaler. För distansutbildningar kan det handla om att det bör finnas välutvecklade kommunikationsformer.</i>) Beskriv och analysera arbetet med att säkerställa att tillgängliga resurser utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten.
Vägledning bedömare	Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet förutsättningar

Vägledning bedömare	Gör en samlad bedömning av bedömningsområdet förutsättningar baserad på det samlade underlaget och utifrån samtliga bedömningsgrunder.
---------------------	--

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Styrdokument (utbildningsplan och kursplaner)

Bedömningsgrund Det finns utbildningsplan och kursplaner för hela utbildningen

Vägledning ansökan

- Bifoga styrdokument, dvs. utbildningsplan och kursplaner för hela utbildningen, där det av kursplanerna bör framgå hur undervisning, kurslitteratur / annat lärandematerial och examination kommer att vara utformade.
- Beskriv hur dessa styrdokument fastslås, förnyas och kvalitetssäkras.

Vägledning bedömare Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Säkring av examensmålen

Bedömningsgrund Genom utbildningens utformning, genomförande och examination säkerställs att studenterna uppnått målen i examensordningen när examen utfärdas (separat för respektive aktuell examen: högskoleexamen, kandidatexamen, magisterexamen).

Vägledning ansökan

- Beskriv och analysera hur utbildningens utformning och genomförande säkerställer att studenterna uppnår examensmålen.
- Beskriv och analysera hur utbildningens utformning visar på en progression och koppling mellan examensmål, lärandemål, lärandeaktiviteter och examination.
- Beskriv och analysera hur utbildningens utformning och genomförande främjar studenternas lärande och tar hänsyn till studenternas förutsättningar.

Vägledning bedömare Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Jämställdhet

Bedömningsgrund Ett jämställdhetsperspektiv kommer att beaktas i utbildningens innehåll och utformning.

Vägledning ansökan

- Beskriv hur ett jämställdhetsperspektiv kommer att beaktas i utbildningens innehåll och utformning.

Vägledning bedömare Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet *utformning, genomförande och resultat*

Vägledning bedömare Gör en samlad bedömning av bedömningsområdet *utformning, genomförande och resultat* baserad på det samlade underlaget och utifrån samtliga bedömningsgrunder.

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Bedömningsgrunder	Utbildningen är användbar och förbereder studenter för ett föränderligt arbetsliv. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.
Vägledning ansökan	<ul style="list-style-type: none"> • Beskriv och analysera hur utbildningens innehåll och utformning säkerställer användbarhet och förberedelse för arbetslivet. • Beskriv och analysera hur information inhämtas som är relevant för utbildningens kvalitetssäkring och utveckling med hänsyn till dess användbarhet och förberedelse för arbetslivet. • Beskriv och analysera samverkan med det omgivande samhället och på vilket sätt den kommer att ge konkret avtryck för studenterna i utbildningen.
Vägledning bedömare	Utgå från bedömningsgrunder och underlag. Bedöm och motivera.

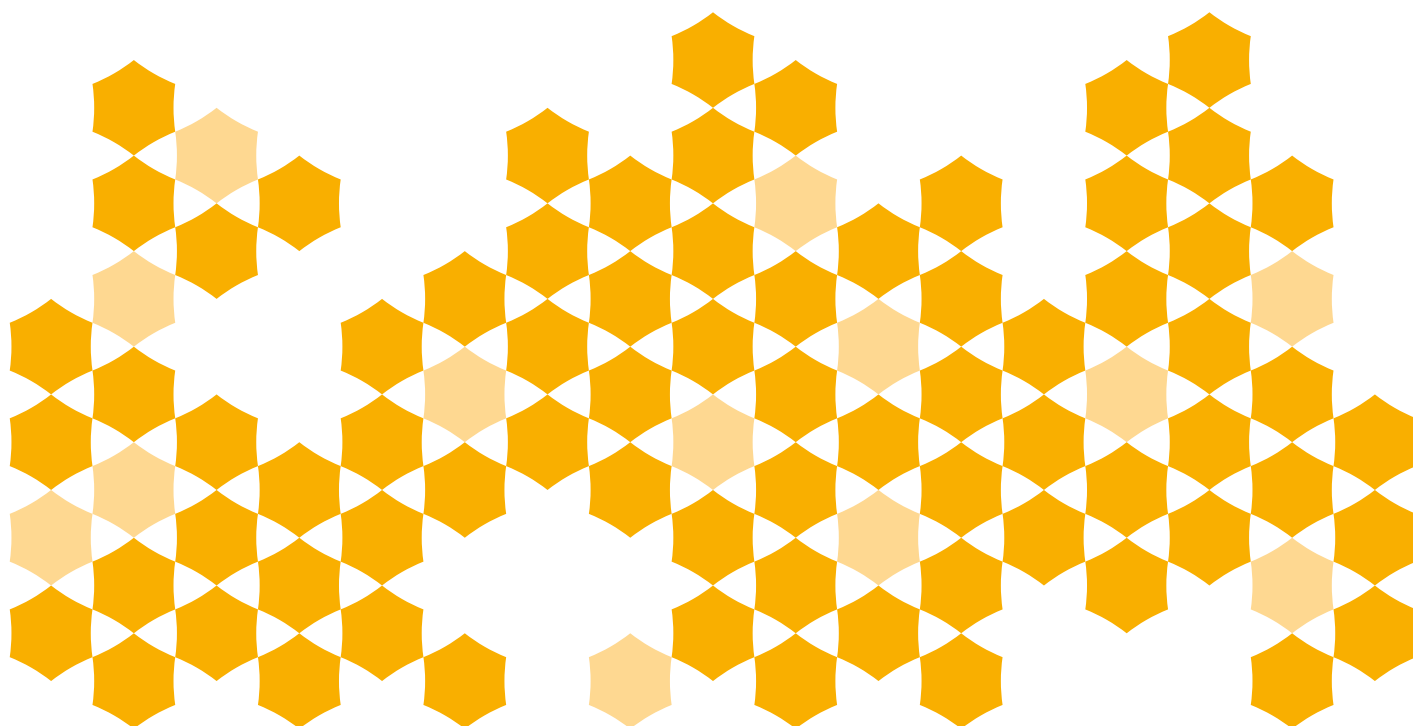
Bedömningsområde: Studentperspektiv

Bedömningsgrund	Utbildningen verkar för att studenterna ska ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.
Vägledning ansökan	<ul style="list-style-type: none"> • Beskriv systemet för att säkra studentinflytande och hur det dokumenteras. • Beskriva hur utfall av kursvärderingar och eventuella åtgärder sammanställs och återkopplas till studenterna. • Beskriv och analysera arbetet för att studenterna ska ta en aktiv roll och i dialog med lärarna utveckla utbildningens samtliga delar.
Vägledning bedömare	Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ska bidra till att stärka den svenska högskolan och Sverige som kunskapssamhälle. Vi granskar kvaliteten på högskoleutbildningarna, vi analyserar och följer upp utvecklingen inom högskolan och vi bevakar studenternas rättssäkerhet.

uka.se

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen

Generell och konstnärlig masterexamen

Bilaga 2

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen:
Bilaga 2 Generell och konstnärlig masterexamen

Universitetskanslersämbetet • Löjtnantsgatan 21 • Box 7703, 103 95 Stockholm
tfn 08-563 085 00 • fax 08-563 085 50 • e-post registrator@uka.se • www.uka.se

Särskilda klargöranden vid prövning av ansökan om tillstånd att utfärda masterexamen

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Område för examen

Tillståndet att utfärda masterexamen avser ett *område*. Begreppet område skiljer sig från begreppet huvudområde, som är det som används för examina upp till magisterexamen. Skillnaden handlar om omfattning, ett område kan rymma en eller flera utbildningar, motsvarande huvudområden. Vad ett område för examenstillstånd kan omfatta kan således variera. Det är lärosätet som bestämmer området utifrån vilka utbildningar som är tänkta att ingå i det. Vid prövningar av ansökningar om tillstånd att utfärda masterexamen blir därmed definitionen av området i relation till planerad omfattning av stor betydelse. I ansökan anges hur området kommer att avgränsas och vilket eller vilka masterutbildningar som ska ingå i området.

Fördjupningen sker inom ett huvudområde

Fördjupningen i studentens masterutbildning sker inom ett huvudområde, där huvudområdet ges i nära anknytning till utbildning på forskarnivå i relevanta ämnen. Enligt examensordningens bestämmelser för masterexamen ska kravet om minst 60 högskolepoäng med fördjupning inom huvudområdet vara uppfyllt. I denna fördjupning ingår ett självständigt arbete inom huvudområdet om minst 30 högskolepoäng.¹

Vad innefattas i examenstillståndet?

Examenstillståndet innebär att högskolan, inom området för examenstillståndet, får fatta sådana beslut som anges i högskoleförordningen. Här ingår att bestämma inriktning, inrätta huvudområde, fastställa examensbenämning och kursfordringar samt preciserade examenskrav inom ramen för examensbeskrivningen. Det betyder att högskolan har tillstånd att inom ramen för området utfärda masterexamina med fördjupning inom de huvudområden som högskolan själv har inrättat.

Högskolan behöver *inte* inkomma med en förnyad ansökan till UKÄ vid ändringar av en masterutbildnings form eller innehåll. Detta gäller också inför inrättande av nya masterutbildningar, så länge examen utfärdas inom ramen för det beviljade området med tillstånd att utfärda masterexamen.

¹ Huvudregeln enligt högskoleförordningen är att studenten genomför ett examensarbete om minst 30 högskolepoäng, men det är även tillåtet med två examensarbeten om vardera minst 15 högskolepoäng inom samma huvudområde för att få masterexamen.

Bedömningsområden och bedömningsgrunder

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Bedömningsområde: Förutsättningar

Område och huvudområde

Bedömningsgrunder

Angiven examen är reglerad och ryms inom examensordningen.

Området är definierat i relation till den vetenskapliga / konstnärliga grunden. Utbildningens innehåll inklusive eventuella inriktningar har rimlig omfattning och avgränsning i förhållande till området.

I ett rikstäckande perspektiv finns ett allmänt intresse av att examen får utfärdas.

Vägledning ansökan

- Ange examen (examensbenämning inklusive ev. inriktningar som utexaminerade studenter ska få).
- Beskriv översiktligt utbildningens omfattning innehåll inklusive inriktningar. Bifoga en översikt över utbildningens struktur.
- Beskriv områdets omfattning och argumentera för dess avgränsning.
- Beskriv och analysera områdets möjligheter till utveckling och på vilket sätt området är en del av högskolans profilering.
- Ange de huvudområden som högskolan avser att inrätta inom området.
- Motivera utbildningens / huvudområdenas omfattning och innehåll i förhållande till den vetenskapliga / konstnärliga grunden och vetenskaplig bredd och djup.
- Motivera inrättandet av området för utbildning, vilket behov täcker den i relation till samhälle och befintligt regionalt och nationellt utbildningsutbud. Ange också när starten är planerad och hur stor antagning av studenter som är avsedd.

Vägledning bedömare

Utgå från bedömningsgrunder och underlag. Bedöm och motivera.

Personal (Lärarkompetens och lärarkapacitet)

Bedömningsgrund Antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga / konstnärliga / professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

- Vägledning ansökan
- Beskriv (se separat lärartabell för grundnivå och avancerad nivå), lärarnas kompetens (vetenskapliga / konstnärliga / pedagogiska / professionsrelaterade) och förklara varför den är tillräcklig och adekvat och står i proportion till utbildningens planerade undervisning, handledning och examination.
  - Beskriv och analysera hur arbetet sker för att långsiktigt säkerställa att det finns tillräckliga lärarresurser.
  - Beskriv och analysera lärarnas utrymme för kompetensutveckling och hur förutsättningar skapas för lärarnas kompetensutveckling

Vägledning bedömare Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Utbildningsmiljö

Bedömningsgrunder Det finns en relevant vetenskaplig / konstnärlig och professionsinriktad miljö.
Den vetenskapliga miljön inom området är av sådan kvalitet och omfattning att högskolan kan erbjuda utbildning med nära anknytning till utbildning på forskarnivå.
Studenterna tar aktiv del i högskolans forskningsmiljö.
Utbildningens innehåll och utformning ger studenterna tillräckliga förkunskaper för att kunna söka till utbildning på forskarnivå.

- Vägledning ansökan
- Beskriv forskningsmiljön vid högskolan och hur området passar in i den. Referera till bilagor om forskningsverksamheten.
  - Beskriv och analysera utbildningens (huvud- områdenas) vetenskapliga / konstnärliga miljö och på vilket sätt verksamheten bedrivs så att det finns nära samband och anknytning mellan forskning och utbildning
  - Beskriv och analysera på vilket sätt studenterna, inklusive eventuella distansstudenter eller studenter på annan ort, genom utbildningen får delta i ett forskande sammanhang och tillägna sig ett forskande förhållningssätt.

Vägledning bedömare Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

forts. Bedömningsområde: Förutsättningar

Resurser

Bedömningsgrunder	Det finns tillgång till en stabil och ändamålsenlig infrastruktur. De tillgängliga resurserna utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten.
Vägledning ansökan	<ul style="list-style-type: none"> • Beskriv studenternas tillgång till litteratur och annat lärande - material, informationstekniska resurser samt infrastruktur i övrigt som krävs för att de ska kunna tillgodogöra sig utbildningen på ett relevant sätt. (<i>Behoven av infrastruktur varierar beroende på vilken utbildning det handlar om. För utbildningar med experimentella inslag är t.ex. tillgång till goda laborativa förhållanden nödvändig och för konstnärliga utbildningar kan det handla om t.ex. verkstäder och repetitionslokaler. För distansutbildningar kan det handla om att det bör finnas välutvecklade kommunikationsformer.</i>) • Beskriv och analysera arbetet med att säkerställa att tillgängliga resurser utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten.
Vägledning bedömare	Utgå från bedömningsgrunder och underlag. Bedöm och motivera.

Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet förutsättningar

Vägledning bedömare	Gör en samlad bedömning av bedömningsområdet förutsättningar baserad på det samlade underlaget och utifrån samtliga bedömningsgrunder.
---------------------	--

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Styrdokument (utbildningsplaner och kursplaner)

Bedömningsgrund	Det finns utbildningsplan och kursplaner för hela utbildningen.
Vägledning ansökan	<ul style="list-style-type: none"> • Bifoga styrdokument för hela utbildningen, där det av kursplanerna bör framgå hur undervisning, kurslitteratur / annat lärandematerial och examination kommer att vara utformade. • Beskriv hur dessa styrdokument fastslås, förnyas och kvalitetssäkras.
Vägledning bedömare	Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Säkring av examensmålen

Bedömningsgrund	Genom utbildningens utformning, genomförande och examination säkerställs att studenterna uppnått målen i examensordningen när examen utfärdas.
Vägledning ansökan	<ul style="list-style-type: none"> • Beskriv och analysera hur utbildningens utformning och genomförande säkerställer att studenterna uppnår examensmålen. • Beskriv och analysera hur utbildningens utformning visar på en progression och koppling mellan examensmål, lärandemål, lärandeaktiviteter och examination. • Beskriv och analysera hur utbildningens utformning och genomförande främjar studenternas lärande och tar hänsyn till studenternas förutsättningar.
Vägledning bedömare	Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Jämställdhet

Bedömningsgrund	Ett jämställdhetsperspektiv kommer att beaktas i utbildningens innehåll och utformning.
Vägledning ansökan	<ul style="list-style-type: none"> • Beskriv hur ett jämställdhetsperspektiv kommer att beaktas i utbildningens innehåll och utformning.
Vägledning bedömare	Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet *utformning, genomförande och resultat*

Vägledning bedömare	Gör en samlad bedömning av bedömningsområdet <i>utformning, genomförande och resultat</i> baserad på det samlade underlaget och utifrån samtliga bedömningsgrunder.
---------------------	---

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Bedömningsgrund	Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar doktorandens beredskap att möta förändringar i arbetslivet, både inom och utanför akademien.
Vägledning ansökan	<ul style="list-style-type: none"> • Beskriv och analysera hur utbildningens innehåll och utformning säkerställer användbarhet och förberedelse för arbetslivet. • Beskriv och analysera hur information inhämtas som är relevant för utbildningens kvalitetssäkring och utveckling med hänsyn till dess användbarhet och förberedelse för arbetslivet. • Beskriv och analysera samverkan med det omgivande samhället och på vilket sätt den kommer att ge konkret avtryck för studenterna i utbildningen.
Vägledning bedömare	Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Bedömningsgrund	Utbildningen verkar för att studenterna tar en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.
Vägledning ansökan	<ul style="list-style-type: none"> • Beskriv systemet för att säkra studentinflytande och hur det dokumenteras. • Beskriva hur utfall av kursvärderingar och eventuella åtgärder sammanställs och återkopplas till studenterna. • Beskriv och analysera arbetet för att studenterna ska ta aktiv roll och i dialog med lärarna utveckla utbildningens samtliga delar.
Vägledning bedömare	Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Tabeller och bilagor

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Utbildningsmiljön

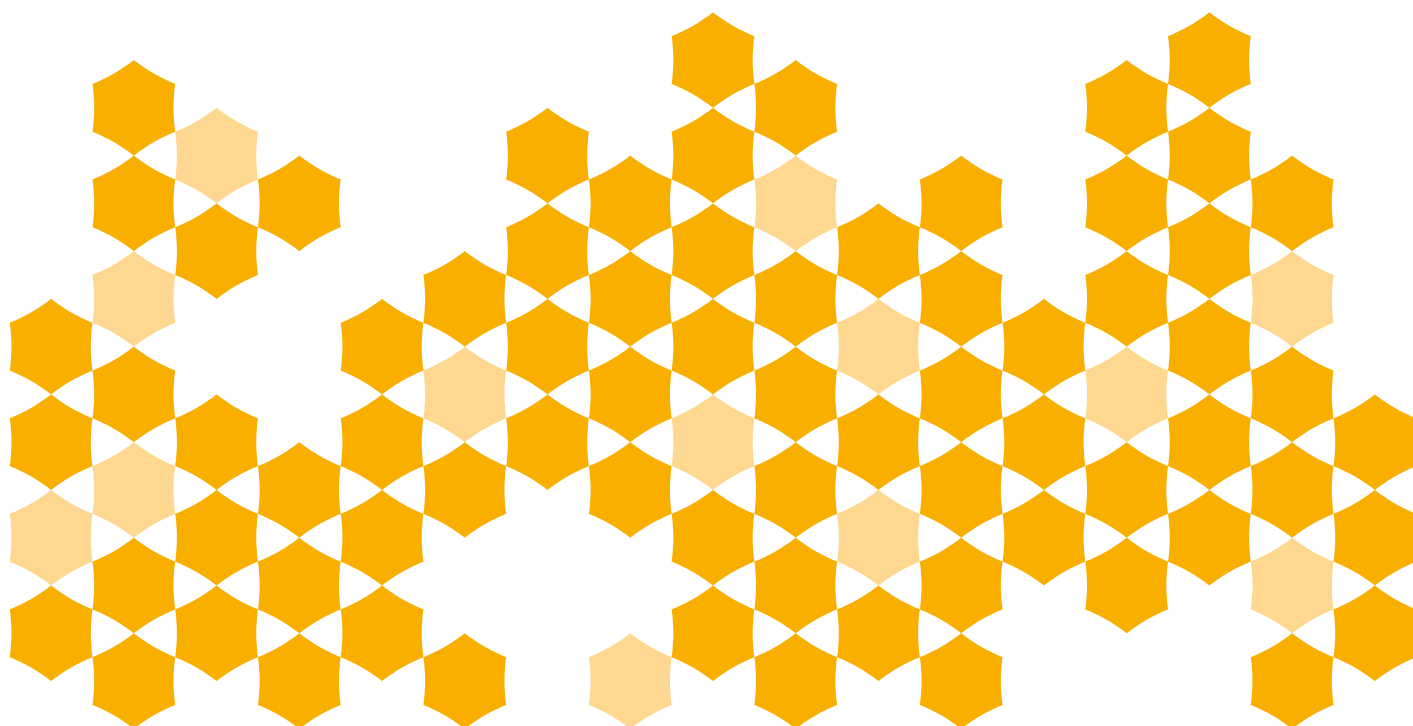
Forskningsverksamheten vid högskolan inom området för examens-
tillstånd senaste 5 åren.

- Bifoga en lista på för ansökan relevanta publikationer senaste 5 åren.
Ange vilka som har genomgått referegranskning (R).
- Bifoga en lista på övrig relevant forskningsverksamhet.

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ska bidra till att stärka den svenska högskolan och Sverige som kunskapssamhälle. Vi granskar kvaliteten på högskoleutbildningarna, vi analyserar och följer upp utvecklingen inom högskolan och vi bevakar studenternas rättssäkerhet.

uka.se

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen

Generell och konstnärlig examen på forskarnivå

Bilaga 3

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen:
Bilaga 3 Generell och konstnärlig examen på forskarnivå

Universitetskanslersämbetet • Löjtnantsgatan 21 • Box 7703, 103 95 Stockholm
tfn 08-563 085 00 • fax 08-563 085 50 • e-post registrator@uka.se • www.uka.se

Särskilda förtydliganden vid ansökan om tillstånd att utfärda examen på forskarnivå

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Författningstexterna

I högskolelagen (HL) och högskoleförordningen (HF) anges de krav som ställs på de lärosäten som utfärdar examen på forskarnivå. I högskoleförordningen står:

För generella examina på forskarnivå

Tillstånd att utfärda generella examina på forskarnivå får lämnas till andra högskolor än universitet inom ett område, om utbildningen och forskningen vid högskolan har en sådan kvalitet och omfattning att utbildning på forskarnivå inom området kan bedrivas på en hög vetenskaplig nivå och med goda utbildningsmässiga förutsättningar i övrigt. (HF 6 kap. 5 c §)

För konstnärliga examina på forskarnivå

Tillstånd att utfärda konstnärliga examina på forskarnivå får lämnas till universitet och högskolor inom ett område, om den konstnärliga utbildningen, den konstnärliga forskningen och det konstnärliga utvecklingsarbetet vid universitetet eller högskolan har en sådan kvalitet och omfattning att utbildning på forskarnivå inom området kan bedrivas på en hög konstnärlig nivå och med goda utbildningsmässiga förutsättningar i övrigt. (HF 6 kap. 5 d §)

Vad är ett område för examen på forskarnivå?

Ett område kan beskrivas som ett avgränsat kunskapsfält. Området kan rymma ett eller flera ämnen för utbildning på forskarnivå (forskarutbildningsämnen). Lärosätet anger i sin ansökan hur området ska avgränsas och vilket eller vilka ämnen som man vill utfärda examen på forskarnivå inom (utbildning på forskarnivå) och som initialt kommer att ges inom området. Vad ett område för examenstillstånd kan omfatta kommer således att variera från fall till fall. Det behöver inte sammanfalla med ett område för masterexamen som redan finns vid lärosätet.

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Vad inbegriper examenstillståndet?

Examenstillståndet innebär att lärosätet får rätt att fatta sådana beslut som högskoleförordningen tillskriver lärosäten med examenstillstånd på forskarnivå inom det område som tillståndet omfattar. Häri ingår att anordna och avveckla utbildningar på forskarnivå, anta till utbildning på forskarnivå, fastställa allmänna och individuella studieplaner osv. Inom ramen för examenstillståndet får lärosätet således utfärda generell doktors- och licentiatexamen alternativt konstnärlig doktors- och licentiatexamen i de forskarutbildningsämnen som det har inrättat.

Lärosätet behöver inte lämna in en förnyad ansökan till Universitetskanslersämbetet (UKÄ) om forskarutbildnings upplägg eller innehåll ändras. Detta gäller också inrättande av nya forskarutbildningsämnen, så länge dessa ryms inom det område som lärosätet har examenstillstånd för.

Ansökan

I ansökan anger lärosätet inom vilket område det önskar bedriva forskarutbildning. Vidare anges i vilket eller vilka ämnen för utbildning på forskarnivå (forskarutbildningsämnen) som utbildning initialt kommer att anordnas. Det sökta examenstillståndet och därmed prövningen gäller området som helhet, inklusive de enskilda forskarutbildningsämnen som ryms inom området. Lärosätets planer för de enskilda forskarutbildningarna syftar till att ge underlag för en bedömning av hur lärosätet avser att konkret hantera det sökta examenstillståndet.

Bedömningsområden och bedömningsgrunder

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Bedömningsområde: Förutsättningar

Område

Bedömningsgrunder

Angiven examen är reglerad och ryms inom examensordningen.

Områdets omfattning och avgränsning är rimlig och ändamålsenlig. Området relaterar till lärosätets utbildningar på ett övertygande och rimligt sätt. Området utgör en trovärdig vetenskaplig / konstnärlig helhet, där delarna stödjer helheten och varandra.

Forskningen inom området är av sådan kvalitet och omfattning att forskarutbildning kan bedrivas på en hög vetenskaplig nivå.

I ett rikstäckande perspektiv finns ett allmänt intresse av att examen får utfärdas.

Vägledning ansökan

- Ange och beskriv det område inom vilket utbildning / konstnärlig utbildning på forskarnivå kommer att bedrivas. Ange i vilket eller vilka forskarutbildningsämnen som lärosätet till att börja med kommer att anordna forskarutbildning.
- Beskriv och motivera områdets omfattning och argumentera för dess avgränsning, beskriv hur området förhåller sig till den / de forskarutbildningar som ansökan avser och till de utbildningar på grundnivå och avancerad nivå och till den forskning / konst - närliga forskning som bedrivs vid lärosätet (bifoga lärosätets utbildnings - och forskningsstrategi eller motsvarande).
- Beskriv och analysera hur området utgör en vetenskaplig eller konstnärlig helhet, där delarna stödjer helheten och varandra, genom den innehållsliga relationen mellan området och de forskarutbildningsämnen lärosätet inledningsvis avser att inrätta samt hur forskar - utbildningsämnena kommer att stödja varandra. I de fall området endast rymmer ett forskar - utbildningsämne, beskriv hur dess olika inriktningar kommer att stödja varandra och helheten.
- Motivera inrättandet av området för forskarutbildning, vilket behov täcker den i relation till samhälle och befintligt regionalt och nationellt utbildningsutbud. Ange också när starten är planerad och hur stor antagning av doktorander som är avsedd.

Vägledning bedömare

Utgå från bedömningsgrunder och underlag.
Bedöm och motivera.

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

forts. Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömningsgrund	Antalet handledare och lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga / konstnärliga, pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.
Vägledning ansökan	<ul style="list-style-type: none"> Beskriv och analysera handledarnas och lärarnas sammantagna kompetens i förhållande till utbildningen (se nedan angående bilagor och angående tabeller 1 och 2 som finns i Excel-dokumentet Tabeller examenstillståndsprovning forskarnivå). Beskriv och analysera hur handledarnas och lärarnas vetenskapliga / konstnärliga och pedagogiska kompetens - utveckling kommer ske, inklusive deras möjlighet att forska och följa utvecklingen inom det egna ämnesområdet. Beskriv hur arbetet ser ut för att lösningsriktigt säkra att det finns tillräckliga handledarresurser, t.ex. vid handledarbyten och pensionsavgångar.
Vägledning bedömare	Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Forskarutbildningsmiljö

Bedömningsgrunder	Forskningen / den konstnärliga forskningen vid lärosätet har en sådan kvalitet och omfattning att utbildning på forskarnivå inom området kan bedrivas på en hög vetenskaplig / konstnärlig nivå och med goda utbildningsmässiga förutsättningar i övrigt. Relevant samverkan sker både nationellt och internationellt.
Vägledning ansökan	<ul style="list-style-type: none"> Beskriv och analysera på vilket sätt verksamheten kommer bedrivas för att ge doktoranderna en välfungerande och stimulerande vetenskaplig / konstnärlig miljö som rymmer tillräckligt många lärare och forskare för att skapa olika interaktioner och samspel samt ger tillgång till olika perspektiv och inriktningar. Beskriv och analysera hur forsknings-samarbeten bedrivs mellan företrädare för de olika ämnena / inriktningarna inom det sökta området. Beskriv också hur forskarna publicerar sina resultat inom området med den periodicitet och i de sammanhang som är vedertagna inom det aktuella kunskaps-fältet (se nedan angående bilagor och tabeller). Beskriv hur arbetet kommer att ske för att vidga doktorandernas forskarutbildningsmiljö, till exempel genom att de nationella och internationella nätverk som lärosätets forskare inom det sökta området ingår i kommer doktoranderna till gagn. Beskriv också hur lärosätet kommer att verka för att doktoranderna deltar i nationella och internationella konferenser och publicera sig nationellt och internationellt i till exempel tidskrifter. Beskriv hur förutsättningar kommer att ges för doktoranders samspel genom till exempel seminarier, kurser, konferenser mm. Beskriv övriga externa samarbeten och samverkan som kontakter med närliggande utbildningar och angränsande utbildnings- och forskningsområden, både lokalt, nationellt och internationellt och hur det påverkar kvaliteten i utbildningen.
Vägledning bedömare	Utgå från bedömningsgrunder och underlag. Bedöm och motivera.

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

forts. Bedömningsområde: Förutsättningar

Resurser

Bedömningsgrunder	Det finns tillgång till en stabil och ändamålsenlig infrastruktur. De tillgängliga resurserna utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten. De ekonomiska resurser som krävs för att bedriva forskarutbildning finns på plats.
-------------------	--

Vägledning ansökan	<ul style="list-style-type: none"> • Beskriv doktorandernas tillgång till den litteratur och annat lärandematerial, de informationstekniska resurser samt den infrastruktur i övrigt som krävs för att de ska kunna tillgodogöra sig utbildningen på ett relevant sätt (<i>Behoven av infrastruktur varierar beroende på vilken utbildning det handlar om. För utbildningar med experimentella inslag är till exempel tillgång till goda laborativa förhållanden nödvändig och för konstnärliga utbildningar kan det till exempel handla om verkstäder och repetitionslokaler. För distansutbildningar kan det handla om att det bör finnas välutvecklade kommunikationsformer</i>). • Beskriv och analysera hur det säkerställs att tillgängliga resurser kommer utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten. • Beskriv och motivera att lärosätets finansiering är tillräcklig och uthållig för forskarutbildning inom området när det gäller kurser, handledning, doktoranders studiefinansiering och antagning av nya doktorander med jämna mellanrum (bifoga budget, se nedan).
--------------------	--

Vägledning bedömare	Utgå från bedömningsgrunder och underlag. Bedöm och motivera.
---------------------	--

Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet förutsättningar

Vägledning bedömare	Gör en samlad bedömning av bedömningsområdet <i>förutsättningar</i> baserad på det samlade underlaget och utifrån samtliga bedömningsgrunder.
---------------------	---

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Styrdokument (Allmän och individuell studieplan)

Bedömningsgrunder Det finns en allmän studieplan för hela utbildningen. Mall för individuell studieplan finns.

- Vägledning ansökan
- Bifoga allmänna studieplaner och mall för individuella studieplaner.
  - Beskriv hur undervisning, kurslitteratur / annat lärandematerial och examinationer kommer att vara utformade.
  - Beskriv hur dessa styrdokument fastslås, förnyas och kvalitetssäkras.

Vägledning bedömare Utgå från bedömningsgrunder och underlag. Bedöm och motivera.

Säkring av examensmålen

Bedömningsgrund Genom utbildningens utformning, genomförande och examination säkerställs att doktoranderna uppnått målen i examensordningen när examen utfärdas.

- Vägledning ansökan
- Beskriv och analysera utifrån styrdokument hur kurser, seminarier, konferenser, tänkt publicering, deltagande i seniora forskares projekt, handledningstid, fördelning av poäng mellan kurser, andra moment och avhandlingsdel osv. kommer bidra till att högskoleförordningens mål för utbildningen uppnås.
  - Beskriv och analysera hur progressionen samt kopplingen mellan examensmål, lärandemål, lärandeaktiviteter och examination ser ut.
  - Beskriv och motivera funktioner och roller för handledare och examinator samt hur rättssäkra examinationer kommer säkerställas.

Vägledning bedömare Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Jämställdhet

Bedömningsgrund Ett jämställdhetsperspektiv kommer att beaktas i utbildningens innehåll och utformning.

- Vägledning ansökan
- Beskriv hur ett jämställdhetsperspektiv kommer att beaktas i utbildningens innehåll och utformning.

Vägledning bedömare Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet *utformning, genomförande och resultat*

Vägledning bedömare Gör en samlad bedömning av bedömningsområdet *utformning, genomförande och resultat* baserad på det samlade underlaget och utifrån samtliga bedömningsgrunder.

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Bedömningsgrund	Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar doktorandens beredskap att möta förändringar i arbetslivet, både inom och utanför akademien.
Vägledning ansökan	<ul style="list-style-type: none"> • Beskriv och analysera hur utbildningens användbarhet och förberedelse för arbetslivet säkerställs genom utbildningens innehåll och utformning. • Beskriv i vilken utsträckning doktoranderna kommer ges möjlighet till institutionstjänstgöring eller dylikt i form av undervisning, administrativt arbete eller annat arbete. • Beskriv och analysera hur information inhämtas som är relevant för utbildningens kvalitetssäkring och utveckling med hänsyn till utbildningens användbarhet och förberedelse för arbetslivet. • Beskriv hur samverkan med anknytning till arbetslivet kommer att ske genom interaktioner mellan akademien och olika slags privata eller offentliga aktörer i lärosätets omvärld samt mellan eventuella industridoktoranders eller samverkansdoktoranders arbetsplatser.
Vägledning bedömare	Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Bedömningsområde: Doktorandperspektiv

Bedömningsgrund	Utbildningen verkar för att doktoranderna ska ta en aktiv del i arbetet med att utveckla utbildning och lärprocesser.
Vägledning ansökan	<ul style="list-style-type: none"> • Beskriv hur arbetet kommer se ut för att doktoranderna ska ta aktiv del i att utveckla utbildning och lärprocesser. • Beskriv hur arbetet kommer se ut för att doktoranderna ska ta aktiv del i beslutsprocesser, inklusive beredning av frågor som rör forskarutbildning. • Beskriv hur rutiner för att säkra doktorandinflytande kommer dokumenteras. Beskriv också hur utfall av kursvärderingar och eventuella åtgärder kommer att sammanställas och återkopplas till doktoranderna. • Beskriv hur en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö kommer att säkerställas för doktoranderna.
Vägledning bedömare	Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Tabeller och bilagor

Område

Lärosätets utbildnings- och forskningsstrategi eller motsvarande.

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Handledarresurser och forskarutbildningsmiljö

Underlag handledare/ lärare och forskarutbildningsmiljö (generell examen)

- Tabell 1. Handledarresurser inom området. I tabell 1 anges möjliga handledare inom området innevarande läsår. Endast de lärare som medverkar på forskarnivån (inte tjänstlediga) anges. Uppge också förestående pensionsavgångar och pågående nyrekryteringar. Tabellen bör kommenteras i löpande text.
- CV för möjliga handledare (listade i tabell 1. Här ingår uppgifter om födelseår, examina (disciplin/ämnesområden), docentkompetens, tidigare anställningar, relevanta postdoktorsvistelser, handledarerfarenhet samt om andra akademiska uppdrag, inom och utanför lärosätet. Här ingår också uppgifter om samverkan med det omgivande samhället.
- Kompletta publikationsförteckningar för möjliga huvudhandledare (listade i tabell 1) fem år bakåt. Sammanställningen kan innehålla följande kategorier för publikationer för de senaste fem åren.
  - a. Refereegranskade vetenskapliga tidskriftsartiklar de senaste fem åren samt refereegranskade vetenskapliga tidskriftsartiklar accepterade för publicering innevarande år
  - b. Konferensbidrag
  - c. Artiklar – inte refereegranskade
  - d. Bokredaktörskap – om handledarresursen även författat kapitel i boken redovisas dessa separat. Se punkt (e)
  - e. Bokkapitel – flera kapitel i samma bok räknas var för sig.
  - f. Böcker – som inte innefattas av punkterna (d och e)
  - g. Rapporter
  - h. Patent – patentnummer
  - i. Recensioner
  - j. Övrigt
- Tabell 2. Övriga disputerade lärare och forskare inom området innevarande läsår. Även i denna tabell är det viktigt att endast ange de personer som medverkar på forskarnivån, likaså bör förestående pensionsavgångar och pågående nyrekryteringar anges. Tabellen bör kommenteras i löpande text.

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

- CV för övriga disputerade lärare och forskare (listade i tabell 2). Här ingår uppgifter om födelseår, examina (disciplin/ämnesområden), docentkompetens, tidigare anställningar, relevanta postdoktorsvistelser, handledarerfarenhet samt om andra akademiska uppdrag eller konstnärliga uppdrag inom och utanför lärosätet. Här ingår också uppgifter om samverkan med det omgivande samhället.
- Kompletta publikationsförteckningar för övriga disputerade lärare och forskare (listade i tabell 2), fem år bakåt.

Underlag handledare/ lärare och forskarutbildningsmiljö (konstnärlig examen)

- Tabell 1. Handledaresurser inom området. I tabell 1 anges möjliga handledare inom området innevarande läsår. Endast de lärare som medverkar på forskarnivån (inte tjänstlediga) anges. Uppge också förestående pensionsavgångar och pågående nyrekryteringar. Tabellen bör kommenteras i löpande text.
- CV för möjliga handledare (listade i tabell 1). Här ingår uppgifter om födelseår, examina (disciplin/ämnesområden), docentkompetens, tidigare anställningar, relevanta postdoktorsvistelser, handledarerfarenhet samt om andra uppdrag, akademiska eller konstnärliga, inom och utanför lärosätet. Här ingår också uppgift om samverkan med det omgivande samhället.
- Kompletta publikationsförteckningar för möjliga huvudhandledare fem år bakåt (listade i tabell 1). Sammanställningen kan innehålla följande kategorier för publikationer för de senaste fem åren.
  - a. Referee-granskade vetenskapliga/konstnärliga tidskriftsartiklar de senaste fem åren samt referee-granskade vetenskapliga/konstnärliga tidskriftsartiklar accepterade för publicering innevarande år
  - b. Kompletta förteckning över de senaste fem årens konstnärliga arbete samt arbeten inom konstnärlig utveckling och konstnärlig forskning för möjliga huvudhandledare (listade i tabell 1)
  - c. Konferensbidrag
  - d. Artiklar – inte referee-granskade
  - e. Bokredaktörskap – om handledaresursen även författat kapitel i boken redovisas dessa separat. Se punkt (f)
  - f. Bokkapitel – flera kapitel i samma bok räknas var för sig.
  - g. Böcker – som inte innefattas av punkterna (e och f)
  - h. Rapporter
  - i. Patent – patentnummer
  - j. Recensioner
  - k. Övrigt
- Tabell 2. Övriga lärare anställda på konstnärliga meriter inom området innevarande läsår. Även i denna tabell är det viktigt att endast ange de personer som medverkar på forskarnivån, likaså bör förestående pensions- avgångar och pågående nyrekryteringar anges. Tabellen bör kommenteras i löpande text.

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

- CV för övriga lärare anställda på konstnärliga meriter (listade i tabell 2). Här ingår uppgifter om födelseår, examina (disciplin/ämnesområden), docentkompetens, tidigare anställningar, relevanta postdoktorsvistelser, handledarerfarenhet samt om andra akademiska uppdrag eller konstnärliga uppdrag inom och utanför lärosätet. Här ingår också uppgift om samverkan med det omgivande samhället.
- Förteckning över de senaste fem årens KU-arbeten och konstnärlig forskning för övriga lärare anställda på tidsbegränsade förordnanden på konstnärliga meriter (listade i tabell 2).

Forskarutbildningsmiljö specifikt

Underlag doktorander

- Tabell 3 och 4. I dessa anges doktorander finansierade av det sökande lärosätet men som är antagna vid annat lärosäte.
- Förteckning över doktorsavhandlingar och licentiatavhandlingar framlagda i relevanta forskarutbildningsämnen de senaste fem åren (av doktorander anknutna till lärosätet).

Avtal med andra lärosäten gällande forskarutbildning (i förekommande fall). Redovisning av nationella och internationella nätverk (i förekommande fall). Lista på obligatoriska och valbara kurser som lärosätet erbjuder (vid det egna eller andra lärosäten).

Resurser

Budget för forskarutbildning inom området för fyra år framåt (prognoser för intäkter och utgifter).

Styrdokument

Allmänna studieplaner för planerade forskarutbildningar. En mall för hur den individuella studieplanen kommer att se ut

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ska bidra till att stärka den svenska högskolan och Sverige som kunskapssamhälle. Vi granskar kvaliteten på högskoleutbildningarna, vi analyserar och följer upp utvecklingen inom högskolan och vi bevakar studenternas rättssäkerhet.

uka.se

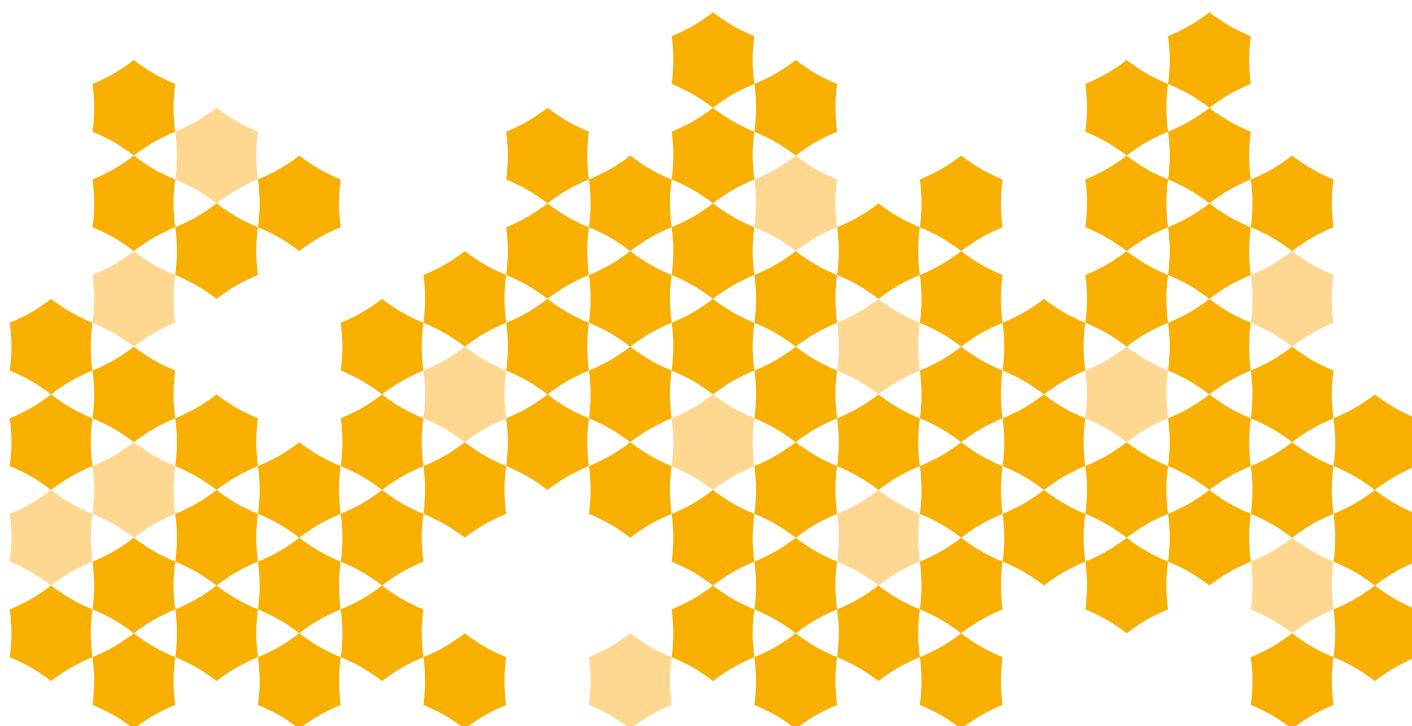

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen

Yrkesexamen

Bilaga 4

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen:
Bilaga 4 Yrkesexamen

Universitetskanslersämbetet • Löjtnantsgatan 21 • Box 7703, 103 95 Stockholm
tfn 08-563 085 00 • fax 08-563 085 50 • e-post registrator@uka.se • www.uka.se

Bedömningsområden och bedömningsgrunder

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Bedömningsområde: Förutsättningar	
Yrkesexamen	
Bedömningsgrunder	<p>Angiven examen är reglerad och ryms inom examensordningen.</p> <p>Utbildningens innehåll inklusive eventuella inriktningar har rimlig omfattning och avgränsning i förhållande till yrkesexamen.</p> <p>I ett rikstäckande perspektiv finns ett allmänt intresse av att examen får utfärdas.</p>
Vägledning ansökan	<ul style="list-style-type: none"> • Ange examen (<i>examensbenämning inklusive ev. inriktningar som utexaminerade studenter ska få</i>). • Beskriv översiktligt utbildningens omfattning innehåll inklusive inriktningar. Bifoga en översikt över utbildningens struktur. • Beskriv och analysera utbildningens omfattning och innehåll i förhållande till den vetenskapliga / konstnärliga grunden och vetenskaplig bredd och djup. • Beskriv varför lärosätet vill erbjuda en utbildning som leder till aktuell yrkesexamen, vilket behov utbildningen täcker i relation till samhälle och befintligt regionalt och nationellt utbildningsutbud. Ange också när starten är planerad och hur stor antagning av studenter som är avsedd.
Vägledning bedömare	Utgå från bedömningsgrunder och underlag. Bedöm och motivera.
Personal (Lärarkompetens och lärarkapacitet)	
Bedömningsgrund	Antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga / konstnärliga / professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.
Vägledning ansökan	<ul style="list-style-type: none"> • Beskriv (se separat lärartabell grundnivå och avancerad nivå), lärarnas kompetens (vetenskapliga / konstnärliga / pedagogiska / professionsrelaterade) och förklara varför den är tillräcklig och adekvat och står i proportion till utbildningens planerade undervisning, handledning och examination. • Beskriv och analysera hur arbetet sker långsiktigt för att säkerställa att det finns tillräckliga lärarresurser. • Beskriv och analysera lärarnas utrymme för kompetensutveckling och hur förutsättningar skapas för lärarnas kompetensutveckling både individuellt och kollegialt.
Vägledning bedömare	Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

forts. Bedömningsområde: Förutsättningar

Utbildningsmiljön

Bedömningsgrund	Det finns en för utbildningen vetenskaplig / konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.
Vägledning ansökan	<ul style="list-style-type: none"> Beskriv och analysera utbildningens vetenskapliga / konstnärliga miljö och på vilket sätt verksamheten bedrivs så att det finns nära samband och anknytning mellan forskning och utbildning Beskriv och analysera på vilket sätt studenterna, inklusive eventuella distansstudenter eller studenter på annan ort, genom utbildningen får delta i ett forskande sammanhang och tillägna sig ett forskande förhållningssätt.
Vägledning bedömare	Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Resurser

Bedömningsgrunder	Det finns tillgång till en stabil och ändamålsenlig infrastruktur. De tillgängliga resurserna utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten.
Vägledning ansökan	<ul style="list-style-type: none"> Beskriv studenternas tillgång till litteratur och annat lärande - material, informationstekniska resurser samt infrastruktur i övrigt som krävs för att de ska kunna tillgodogöra sig utbildningen på ett relevant sätt. <i>(Behoven av infrastruktur varierar beroende på vilken utbildning det handlar om. För utbildningar med experimentella inslag är t.ex. tillgång till goda laborativa förhållanden nödvändig och för konstnärliga utbildningar kan det handla om t.ex. verkstäder och repetitionslokaler. För distansutbildningar kan det handla om att det bör finnas välutvecklade kommunikationsformer.)</i> Beskriv och analysera arbetet med att säkerställa att tillgängliga resurser utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten.
Vägledning bedömare	Utgå från bedömningsgrunder och underlag. Bedöm och motivera.

Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet förutsättningar

Vägledning bedömare	Gör en samlad bedömning av bedömningsområdet förutsättningar baserad på det samlade underlaget och utifrån samtliga bedömningsgrunder.
---------------------	--

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Styrdokument (utbildningsplan och kursplaner)

Bedömningsgrund Det finns utbildningsplan och kursplaner för hela utbildningen.

Vägledning ansökan

- Bifoga styrdokument, dvs. utbildningsplan och kursplaner, för hela utbildningen, där det av kursplanerna bör framgå hur undervisning, kurslitteratur / annat lärandematerial och examination kommer att vara utformade.
- Beskriv hur dessa styrdokument fastslås, förnyas och kvalitetssäkras.

Vägledning bedömare Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Säkring av examensmålen

Bedömningsgrund Genom utbildningens utformning, genomförande och examination säkerställs att studenterna uppnått målen i examensordningen när examen utfärdas.

Vägledning ansökan

- Beskriv och analysera hur utbildningens utformning och genomförande säkerställer att studenterna uppnår examensmålen
- Beskriv och analysera hur utbildningens utformning visar på en progression och koppling mellan examensmål, lärandemål, lärandeaktiviteter och examination.
- Beskriv och analysera hur utbildningens utformning och genomförande främjar studenternas lärande och tar hänsyn till studenternas förutsättningar.

Vägledning bedömare Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Jämställdhet

Bedömningsgrund Ett jämställdhetsperspektiv kommer att beaktas i utbildningens innehåll och utformning.

Vägledning ansökan

- Beskriv hur ett jämställdhetsperspektiv kommer att beaktas i utbildningens innehåll och utformning.

Vägledning bedömare Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet *utformning, genomförande och resultat*

Vägledning bedömare Gör en samlad bedömning av bedömningsområdet *utformning, genomförande och resultat* baserad på det samlade underlaget och utifrån samtliga bedömningsgrunder.

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Bedömningsgrunder Utbildningen är användbar och förbereder studenter för ett föränderligt arbetsliv. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Vägledning ansökan

- Beskriv och analysera hur utbildningens innehåll och utformning säkerställer användbarhet och förberedelse för arbetslivet.
- Beskriv och analysera hur information inhämtas som är relevant för utbildningens kvalitetssäkring och utveckling med hänsyn till dess användbarhet och förberedelse för arbetslivet.
- Beskriv och analysera samverkan med det omgivande samhället och på vilket sätt den kommer att ge konkret avtryck för studenterna i utbildningen.

Vägledning bedömare Utgå från bedömningsgrunder och underlag. Bedöm och motivera.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Bedömningsgrund Utbildningen verkar för att studenterna ska ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Vägledning ansökan

- Beskriv systemet för att säkra studentinflytande och hur det dokumenteras.
- Beskriva hur utfall av kursvärderingar och eventuella åtgärder sammanställs och återkopplas till studenterna.
- Beskriv och analysera arbetet för att studenterna ska ta en aktiv roll och i dialog med lärarna utveckla utbildningens samtliga delar.

Vägledning bedömare Utgå från bedömningsgrund och underlag. Bedöm och motivera.

Vägledningen
börjar gälla den
1 januari 2019

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ska bidra till att stärka den svenska högskolan och Sverige som kunskapssamhälle. Vi granskar kvaliteten på högskoleutbildningarna, vi analyserar och följer upp utvecklingen inom högskolan och vi bevakar studenternas rättssäkerhet.

uka.se

